

Rapport

Hotade skogar i norr

Naturskyddsföreningen

Innehåll

Bakgrund	2	Kiruna kommun	
Fältbesök och dokumentation	5	Kiskamavaara	21
Inventerare	6	Pahtavaara	22
Norrbottens län		Paurankivaara	23
Arjeplogs kommun		Uijatieva	24
Harrurliden	7	Pajala kommun	
Luobbeln	8	Norra Ventikkövaara	25
Mattaureälven-Båldakatj	9	Selänvaara	26
Njuorokvaratj	10	Övertorneå kommun	
Skarjak	11	Norppulehikko	27
Tjuorre	12	Rautiorova	28
Övre Piteälven	13	Taka-Aapua	29
Arvidsjaur kommun		Västerbottens län	
Granberget	14	Dorotea kommun	
Kuorpavare	15	Lill-Tvärselet	30
Skirvo	16	Lycksele kommun	
Bodens kommun		Gardejaurliden	31
Stasskölen	17	Granselavan	32
Gällivare kommun		Svartliden-Krokliden	33
Ainavarto	18	Vilhelmina kommun	
Jokkmokks kommun		Araliden	34
Lakmannavaare	19	Ingridsbrännan	35
Låjssa	20	Åsele kommun	
		Stenberget	36
		Slutsatser	37

Skogens mångfald finns – för den som letar. Under en nedfallen mossig gammelgran, vid kvarlevorna av en uråldrig tall eller i en lövbränna med ståtliga stolta aspar.

En av Naturskyddsföreningens uppgifter är just att leta, att söka efter skyddsvärda skogar som riskerar att kalhuggas i morgon. Skogar som är fristäder åt de över 1800 arter av skogens växter, svampar och djur som hotas på grund av skogsindustrins virkesjakt och statsmakternas bristande politiska ansvar. Skogen är en värdefull förnybar resurs, med många användare – däribland skogsnäringen och konsumenter av papper och andra skogsprodukter. En resurs som ökar i värde för varje år med ökad konsumtion och stigande råvarubehov. Men det behövs en gräns för vad som kan och får avverkas. Det finns mycket goda vetenskapliga grunder för att dra en sådan gräns vid i genomsnitt tio procent av skogsarealen nedan fjällnära skog. Idag är endast drygt en procent skyddad. Och i år kommer mer än 92 miljoner kubikmeter skog att avverkas. Det är mer än någonsin förut. Därför är det viktigare än någonsin att definiera vilka skogar som måste skyddas – om de inte ska gå förlorade för alltid.

I denna rapport presenterar Naturskyddsföreningen iakttagelser från 30 oskyddade skogsområden med mycket höga naturvärden i Norrbottens och Västerbottens län. Dessa observationer har gjorts av ideella naturvårdare under våren och sommaren 2007, i samband med en sammanlagt två månader lång fältexpedition där 120 skogar med höga bevarandevärden besöktes.

Dokumentationen omfattar totalt över 6000 koordinat-satta observationer av rödlistade arter. Syftet med detta omfattande arbete är att bidra till en förbättrad kunskap om bevarandevärdena i dessa skogar och därmed till att de får formellt skydd.

Denna rapport fokuserar på de två nordligaste länen. Dessa har tillsammans en stor del av Sveriges skogsmark och framför allt en stor del av arealen urskog och urskogsartad naturskog. Naturskyddsföreningen avser fortsätta sin kartläggning av skyddsvärda skogar och kommer då successivt att utöka den geografiska täckningen så att även södra och mellersta Sverige omfattas. I dessa landsdelar finns vanligen mindre arealer orörd skog än i norr, men å andra sidan fler hotade arter totalt sett och ofta ett större skötsel- och restaureringsbehov.

Bakgrund

Hälften av all skog som en gång fanns på jorden är redan borta. Endast en femtedel av det som en gång fanns återstår som stora, sammanhängande och oförstörda skogar enligt data från World Resource Institute (WRI). Några av Europas sista stora sammanhängande skogsområden finns ännu kvar i Sverige. Det är av stor betydelse, även sett ur ett globalt perspektiv, att vi värnar dessa skogar.

Genom att Sverige använder naturresurser på ett ansvarsfullt hållbart sätt stärks möjligheterna att ställa krav på andra länder. Hållbar resursanvändning är en grundläggande tanke som går igen i flertalet viktiga internationella dokument, framför allt i FN:s konvention om biologisk mångfald, som antogs i Rio de Janeiro 1992, där principen är att varje land görs ansvarigt för att bevara de arter som har sin naturliga hemvist på dess territorium. På senare år har målsättningarna för arbetet preciserats. Den viktigaste överenskommelsen just nu är det så kallade 2010-målet; att förlusten av biologisk mångfald ska hejdas till år 2010. 2010-målet antogs av EU:s stats- och regeringschefer vid EU-toppmötet i Göteborg i juni 2001, vid sjätte partskonferensen till konventionen om biologisk mångfald i Haag i april 2002, samt vid FN:s toppmöte i Johannesburg 2002 (se mer om målsättningen på www.countdown2010.net). Riksdagens miljö kvalitetsmål Ett rikt växt- och djurliv har samma innebörd. Enligt miljömålen skall även andelen arter, som var nationellt hotade år 2000, minska med 30% till år 2015 (www.miljomal.nu).

Endast en bråkdel av skogen i Sverige är skyddad, den aktuella siffran ligger på strax över en procent av den produktiva skogsmarken nedan Skogsstyrelsens gräns för fjällnära skog. Enligt ledande naturvårdsforskare (Angelstam, uppdaterad bristanalys, 2007) måste minst 10% av skogen nedan Skogsstyrelsens fjällnära gräns helt undantas från skogsbruk för att vidare utarmning av den biologiska mångfalden ska undvikas. Redan idag är fler än 1800 arter av skogens växter, svampar och djur med på Artdatabankens rödlista över hotade och missgynnade arter.

Många vanliga arter minskar också

Även många av de vanliga skogsarterna minskar, till exempel entita och talltita. Av Sveriges 121 skogslevande fågelarter är det 18 som ökat och 33 som minskat under den senaste tioårsperioden (Artdatabanken 2005). Trots ökad medvetenhet och att vissa åtgärder redan vidtagits mot utarmningen av den biologiska mångfalden, har utvecklingen inte vänts i positiv riktning. Avverkning av skogar med höga bevarandevärden fortsätter.

Inventeringar ger vägledning

Viktig kunskap om skogliga bevarandevärden tillkommit på senare år genom Skogsstyrelsens nyckelbiotopsinventering, Naturvårdsverkets naturvärdesbedömning av all statlig skogsmark och länsstyrelsernas inventering av urskogsartade skogar i behov av formellt skydd. Många av de skogar med höga bevarandevärden som pekades ut genom dessa omfattande inventeringsinsatser saknar fortfarande varaktigt skydd mot avverkning. Flera av de skogar som presenteras i denna rapport är sådana objekt, skogar som myndigheterna har kännedom om, men som trots dokumenterade höga bevarandevärden ännu inte skyddats. I denna rapport finns även exempel på skyddsvärda skogar vars naturvärden myndigheterna ännu inte redovisat någon bedömning av.

Värdekärnor och strategier

Skogliga naturvärden är ojämnt fördelade i landskapet och beror till stor del på historiska faktorer som tillgänglighet och den ekonomiska lönsamheten i avverkningarna. Många av de naturvärden som är knutna till orördhet ligger därför i utpräglad svårtillgängliga regioner. År 2005 presenterade Naturvårdsverket sin Frekvensanalys av skyddsvärd natur (Rapport 5466). Dokumentet togs fram som underlag för arbetet med de regionala miljömålen som fastställdes i Nationell strategi för formellt skydd av skog samma år (Naturvårdsverket och Skogsstyrelsen 2005). I beräkningsunderlaget anges att 2004 var hela 3,4 % av den produktiva skogsmarken, nedan fjällnära skog, oskyddade skogliga värdekärnor, dvs skogar med mycket höga naturvärden. Sedan dess har ny kunskap tillkommit.

I Norrbottens län har länsstyrelsen klassat mer än 270 000 ha oskyddad skog som värdekärna. Siffran gäller i oktober 2007. Ungefär 200 000 ha av denna areal är urskogsartad skog. Drygt hälften av arealen värdekärna ligger nedanför fjällnära gränsen, 153 319 ha. Av denna är närmare 105 000 ha klassad som urskogsartad. Enligt Skogsstatistisk årsbok var 50 733 hektar av den norrbottniska skogen nedan fjällnära gränsen

formellt skyddad år 2006.

I Västerbottens län har länsstyrelsen, i oktober 2007, registrerat 77 891 ha oskyddad skog med naturvärden nedan fjällnära gränsen, till allra största delen objekt med mycket höga naturvärden. Utöver detta finns även objekt som ingår i Skogsstyrelsens inventeringsdata samt arealer som ingår i skogsbolagens frivilliga avsättningar, som inte räknats med i denna arealsiffra. Enligt Skogsstatistisk årsbok var 25 746 hektar av den västerbottniska skogen nedan fjällnära gränsen formellt skyddad år 2006.

Formellt skydd

Skogar med omistliga bevarandevärden förstörs ständigt. Många av dessa avverkningar sker helt lagligt och utan att det blir någon större uppmärksamhet kring dem. Naturvårdare runt om i landet rapporterar ofta sådana händelser, men det har hittills varit ovanligt att detta leder till att en avverkning helt avbryts eftersom det inte finns någon lag som förbjuder fördärvandeavverkningar i skogar med höga bevarandevärden. Även om en växt som finns i skogen kan vara fridlyst och förbjuden att plocka, så är det fortfarande fullt möjligt att göra ett kalhygge som fördärvar hela dess livsmiljö.

Norna vid Luleluoktberget, Storuman. Den är både fridlyst och rödlistad i kategorin missgynnad (NT).

Frivilliga avsättningar

Betydandeskogsarealer har avsatts för naturvårdsändamål på frivillig väg, i synnerhet av de större markägarna. För frivilligt bevarande (frivillig avsättning) finns det en betydande osäkerhet vad gäller långsiktighet och kvalitet. Detta visar studier från bl a Skogsstyrelsen och Naturskyddsföreningen. Frivilligt bevarande skulle i framtiden kunna utgöra en viktig del av den areal som tas undan från skogsbruk. Men då måste dessa avsättningar fungera tillfredsställande för syftet att uppnå miljömålet Levande skogar. Kvaliteten och varaktigheten måste kunna garanteras. Innan så är fallet, är formellt skydd enligt miljöbalken, kompletterat med naturvårdsavtal, de enda skyddsformer som kan säkra att skogens naturvärden består.

I sammanhanget bör också nämnas att de områden som Sveaskog har lagt i så kallade Ekoparker endast till vissa delar utgörs av frivilliga avsättningar. I Ekoparkskonceptet ingår även att delar av områdena planeras för brukande genom avverkning. I de fall då objekten huvudsakligen består av värdekärnor, vilket är fallet i flera av dem som finns i norra Sverige, innebär detta ett hot mot naturvärdena där.

Aktuella skandalavverkningar

Den senaste tiden har Naturskyddsföreningen har fått flera rapporter från naturvårdare på olika håll i landet om avverkningar som nyligen förstört skogar med höga bevarandevärden. Ett exempel från Norrbottens är avverkningen i den urskogsartade naturskogen i Kiskamavaara i Kiruna kommun, en av skogarna som presenteras i denna rapport. Ett annat exempel, från Västernorrlands län, är SCA:s avverkning av naturskogen vid Mellanbergsmyrorna i Sollefteå kommun. I september slog naturvårdare i Dalarna larm om en förrödande avverkning av fågelskogen vid Ärtsjön i Bjursås utanför Falun. Under samma månad kom även larm från tjänstemän på länsstyrelsen i Jämtland där Holmen Skog AB raske avverkade ett område som var under snabbhandläggning för bildande av interimistiskt naturreservat.

Vid Mellanbergsmyrorna, i kanten till naturreservatet Vällingsjö urskog i närheten av Gräddinge i Västernorrlands län, avverkade SCA nyligen en naturskog med höga bevarandevärden. Ett försök till att rekonstruera och bedöma naturvärdena gjordes då Naturskyddsföreningen undersökte hygget i september. Elva rödlistade arter av insekter, lavar, mossor och svampar observerades på hygget. Chanserna för att dessa ska kunna överleva på kalhygget kan bedömas som små, särskilt vad gäller exempelvis fyndet av doftticka som klassas som sårbar i den svenska rödlistan – den påträffades på ett nedsågat naturvärdestäd.

Vitala delar av den asprika lövskogen runt Ärtsjön i Bjursås i Dalarna förklarades i september då Mellanskog gick hårt fram i en avverkning. Denna skog hade länge varit känd hos naturvårdare och myndigheter, som arbetat aktivt för att lösa bevarandefrågan för de privata markägare som äger mark där. Att skogen avverkades var en överraskning för de allra flesta, eftersom den inte ens var avverkningsanmäld. Lokala naturvårdare har polisanmält avverkningen.

Fältbesök och dokumentation

Materialet som presenteras i denna rapport baseras på iakttagelser som gjorts av ideella naturvårdare under våren och sommaren 2007, i samband med en sammanlagt två månader lång fältextpedition där 120 skogar med höga bevarandevärden besöktes. Dokumentationen omfattar totalt över 6000 koordinatsatta observationer av rödlistade arter.

Vid fältbesöken har stort fokus lagts på rödlistade arter, alltså arter som finns upptagna i Artdatabankens Rödlista, en redovisning av arters relativa risk att dö ut i Sverige. Rödlistan är en viktig barometer både i Sveriges nationella miljömålsarbete och i internationella överenskommelser, framför allt i 2010-målet (www.countdown2010.net) där Sverige och en rad andra länder åtagit sig att se till att förlusten av biologisk mångfald hejdas till år 2010.

I rödlistan förs arterna till olika kategorier beroende på forskarnas analys av deras hotsituation.

RE	Försvunnen (Regionally Extinct)
CR	Akut hotad (Critically Endangered)
EN	Starkt hotad (Endangered)
VU	Sårbar (Vulnerable)
NT	Missgynnad (Near Threatened)

Kritporing (*Antrodia crassa*), en svamp ur kategorin "akut hotad" (CR).
Kiskamavaara, augusti 2007 (Foto: Olli Manninen)

Dokumentation med GPS och digitalkamera

Fältbesöken har dokumenterats genom GPS-koordinater för fynd av rödlistade arter och generösa mängder digitala bilder. Detta material har samlats i en central kunskapsbank delges dessutom myndigheter och berörda markägare. Grundläggande information om de besökta objekten har sammanställts i objektfaktablad samt i föreliggande rapport.

Härmed riktas ett varmt tack till alla ideellt arbetande naturvårdare som ägnat en eller flera semesterveckor åt att medverka i arbetet med att dokumentera skogar med höga bevarandevärden tillsammans med oss i Naturskyddsföreningen.

Tillsammans har vi kraft att förändra!

*Mikael Karlsson,
Ordförande i Naturskyddsföreningen*

Foto: Olli Manninen

Harrurliden

Norrbottens län
Arjeplogs kommun

Oförstördhet präglar den skogen vid Harrurliden, som lämnats kvar som en urskogsartad ö omgärdad av kalhyggen. Där finns granskog som till vissa delar verkar helt opåverkad av alla typer av avverkning. I skogen finns inslag av små myrar och tjärnar. På de branta sluttningarna och uppe på bergen växer gles granurskog.

Det intressanta området vid Harrurliden är ungefär 220 hektar stort och har inte inventerats i samband med Statsskogsinventeringen, trots att markägaren är statliga Sveaskog.

När Naturskyddsföreningen gjorde ett kort besök vid Harrurliden den 10 juni 2007 gjordes mer än 33 fynd av tio rödlistade arter.

Vy över Harrurliden. (Foto: Olli Manninen)

Naturskyddsföreningens artfynd:

Sårbara (VU)

Tretåig hackspett (*Picoides tridactylus*)
Ostticka (*Skeletocutis odora*)

Signalarter och andra intressanta arter

Ullticka, blodticka, vedticka och granticka.

Missgynnade (NT)

Lappticka (*Amylocystis lapponica*)
Stjärntagging (*Asterodon ferruginosus*)
Doftskinn (*Cystostereum murraili*)
Rosenticka (*Fomitopsis rosea*)
Harticka (*Inonotus leporinus*)
Lunglav (*Lobaria pulmonaria*)
Gränsticka (*Phellinus nigrolimitatus*)
Rynkskinn (*Phlebia centrifuga*)

Luobbeln

Norrbottens län
Arjeplogs kommun

Vid Luobbeln växer urskogsartad tallskog. I området finns även inslag av myrar och en sjö. Skogen saknar idag formellt skydd. Markägare är SCA.

Vid ett fältbesök den 14 juni 2007 gjorde Naturskyddsföreningen 57 fynd av elva rödlistade arter vid Luobbeln. Markägare är SCA.

Gamla tallågor vid
Luobbeln
(Foto: Olli Manninen)

Naturskyddsföreningens artfynd

Starkt hotade (EN)

Urskogsporing (*Antrodia infirma*)

Sårbara (VU)

Fläckporing (*Antrodia albobrunnea*)
Tallstocksticka (*Gloeophyllum abietinum*)
Doftticka (*Haploporus odoratus*)
Lateritticka (*Oligoporus lateritius*)
Gräddporing (*Skeletocutis lenis*)
Ostticka (*Skeletocutis odora*)

Missgynnade (NT)

Rosenticka (*Fomitopsis rosea*)
Nordtagging (*Odonticium romellii*)
Gränsticka (*Phellinus nigrolimitatus*)
Tretåig hackspett (*Picoides tridactylus*)

Dofttickan klassas som sårbar. Växer på sälj. (Foto: Olli Manninen)

Signalarter och andra intressanta arter

Hornvaxskinn, kötticka, vedticka, silkesporing, vitplätt och granticka.

Mattaureälven-Båldakatj

Norrbottens län
Arjeplogs kommun

Vid gränsen till fjällskogsreservatet Stäkke-Bårgå finns ett över 40 kvadratkilometer stort oskyddat naturområde med hänförande kvaliteter. Mest slående är kanske det långsträckta blockdeltat med insprängda öar av gammal urskogsartad tallskog. Drygt hälften av objektet utgörs av tallnaturskog som stora delar är urskogsartad. Det finns gott om död ved i olika former och gamla tallar – somliga över 500 år. Markägare är Statens Fastighetsverk.

Det mest intressanta området vid Mattaureälven-Båldakatj avgränsades i samband med Statsskogsinventeringen och är totalt 4182 ha stort, varav 2632 ha utgörs av produktiv skogsmark nedan Skogsstyrelsens gräns för fjällnära skog. En avverkning inom området i augusti 2004 anmäldes av Naturskyddsföreningen eftersom den bröt mot flera av FSC:s regler, bland annat 6.1.1.a som förbjuder avverkning av urskogsartad skog. Senare hölls samråd mellan Naturvårdsverket och Fastighetsverket där områdesavgränsningen krymptes till 2226 ha. Fastighetsverket har naturvårdsklassat 1395 ha av objektet. En helhetslösning för bevarandet av detta skyddsvärda område saknas fortfarande.

När Naturskyddsföreningen besökte Mattaureälven-Båldakatj den 25 och 26 augusti 2007 gjordes 94 fynd av tio rödlistade arter.

Mattaureälven-Båldakatj (Foto: Olli Manninen)

Lusporing (*Skeletocutis jelicii*), en sällsynt svamp. Den är klassad som starkt hotad (EN) i Finland, men finns inte med på den svenska rödlistan. (Foto: Olli Manninen)

Naturskyddsföreningens artfynd

Starkt hotade (EN)

Urskogsporing (*Antrodia infirma*)
Smalfotad taggsvamp (*Hydnellum gracilipes*)

Sårbara (VU)

Fläckporing (*Antrodia albobrunnea*)
Tallstocksticka (*Gloeophyllum protractum*)
Gräddporing (*Skeletocutis lenis*)

Missgynnade (NT)

Vaddporing (*Anomoporia kamtschatica*)
Nordtagging (*Odonticium romellii*)
Gäckporing (*Oligoporus hibernicus*)
Gränstikka (*Phellinus nigrolimitatus*)
Gulporing (*Junghuania luteoalba*)

Signalarter och andra intressanta arter

Lusporing och tallskinn.

Njuorokvaratj

Landskapet vid Njuorokvaratj är en värdefull mosaik av mindre tjärnar, myrar och urskogsartad tallskog. Skogen i området brann för cirka 200 år sedan, så även de flesta myrholmarna. Det finns gott om över 300 år gamla tallöverståndare, dessa utgör tillsammans med den rikliga tillgången på hård död ved det största skogliga naturvärdena. Det rika fågellivet bidrar också till skyddsvärdet. I närområdet finns ett naturreservat.

Området som avgränsades i samband med Statsskogsinventeringen omfattar totalt 230 hektar, varav 86 hektar är produktiv skogsmark. Sveaskog, som äger marken, har avsatt 35 hektar som större hänsynsområde. De resterande 51 hektaren, som delvis angränsar till en Ekopark, har lämnats tillgängliga för avverkning.

När Naturskyddsföreningen besökte de delar av Njuorokvaratj som är tillgängliga för avverkning under en och en halv timma den 29 augusti 2007 gjordes 33 fynd av 10 rödlistade arter. Vid besöket noterades även att det finns mer skog i anslutning till objektet som behöver inventeras.

Njuorokvaratj (Foto: Olli Manninen)

Naturskyddsföreningens artfynd

Starkt hotade (EN)

Urskogsporing (*Antrodia infirma*)
Smalfotad taggsvamp (*Hydnellum gracilipes*)

Sårbara (VU)

Fläckporing (*Antrodia albobrunnea*)
Gräddporing (*Skeletocutis lenis*)
Kristallticka (*Skeletocutis stellae*)

Missgynnade (NT)

Vaddporing (*Anomoporia kamtschatica*)
Nordtagging (*Odonticum romellii*)
Lavskrika (*Perisodes infaustus*)
Gränsticka (*Phellinus nigrolimitatus*)
Goliatmussleron (*Tricholoma matsutake*)

Fynd av signalarter eller andra intressanta arter

Taigataggsvamp, hornvaxskinn, daggsinn, frostsinn och kritvaxskinn.

Skarjak

Norrbottens län
Arjeplogs kommun

Skarjak ligger cirka 20 kilometer sydväst om Arjeplog och består av tre berg klädda med urskogsartad skog som delvis är helt fri från spår av mänsklig påverkan. Det är Stor-Skarjak, Lill-Skarjak och östsluttningen av det lilla berget Kraja som ligger på vattendelaren mellan Laisälven och Skellefteälvens vattensystem.

Objektet avgränsades i samband med Statsskogsinventeringen, håller 623 hektar produktiv skog, varav 619 hektar är beläget ovan Skogsstyrelsens gräns för fjällnära skog. Framtiden för den urskogsartade skogen vid Skarjak är oviss, i Naturvårdsverkets kategorisering från 2005 faller den under kategorin ”ej färdigutrett område”. Markägare är Sveaskog.

Vid ett fältbesök den 11 juni 2007 gjorde Naturskyddsföreningen 76 fynd av 17 olika rödlistade arter.

Skarjak. (Foto: Olli Manninen)

Naturskyddsföreningens artfynd:

Starkt hotade (EN)

Urskogsporing/urskogsticka (*Antrodia infirma/primaeva*)
Grantickeporing (*Skeletocutis chrysella*)

Sårbara (VU)

Fläckporing (*Antrodia albobrunnea*)
Taigaskinn (*Laurilia sulcata*)
Lateritticka (*Oligoporus lateritius*)
Gräddporing (*Skeletocutis lenis*)

Missgynnade (NT)

Lappticka (*Amylocystis lapponica*)
Stjärntagging (*Asterodon ferruginosus*)
Doftskinn (*Cystostereum murrainii*)
Rosenticka (*Fomitopsis rosea*)
Harticka (*Inonotus leporinus*)
Lunglav (*Lobaria pulmonaria*)
Nordtagging (*Odonticum romellii*)
Lavskrika (*Perisoreus infaustus*)
Gränsticka (*Phellinus nigrolimitatus*)
Rynkskinn (*Phlebia centrifuga*)
Violmussling (*Trichaptum laricinum*)

Signalarter och andra intressanta arter:

Ullticka, granticka, blodticka, trådticka, kötticka, vedticka, vitplätt och tallskinn.

Tjuorre

Norrbottens län
Arjeplogs kommun

Det 743 meter höga berget Tjuorre ligger i ett område med flera höga berg klädda i urskogsartad barrblandskog, som än så länge klarat sig lindrigt undan mänsklig påverkan. Terrängen är kuperad, storblockig och svårtillgänglig på sina ställen, vilket kan vara en del av förklaringen till att denna skog är så oförstörd som den är. Där finns många små bäckar, myrar, tjärnar, grova lågor av döda granar och tallar, stående döda träd, gamla sälgar. Detta stora urskogartade område förtjänar att skyddas i sin helhet.

Tjuorre-Biessetjäkkå omfattar mer än 1000 ha. Markägare är Arjeplogs Skogsallmänning.

När Naturskyddsföreningen besökte Tjuorre den 13 juni 2007 gjordes 106 fynd av 18 rödlistade arter.

Landskapet vid Tjuorre präglas av den naturliga luckighet som uppstår där gamla döda träd får falla till marken och lämna en plats i solen åt nya. (Foto: Olli Manninen)

Naturskyddsföreningens artfynd

Sårbara (VU)

Fläckporing (*Antrodia albobrunnea*)
Taigaskinn (*Laurilia sulcata*)
Lateritticka (*Oligoporus latteritius*)
Tretåig hackspett (*Picoïdes tridactylus*)
Gräddporing (*Skeletocutis lenis*)
Ostticka (*Skeletocutis odora*)

Missgynnade (NT)

Lappticka (*Amylocystis lapponica*)
Doftskinn (*Cystostereum murrarii*)
Rosenticka (*Fomitopsis rosea*)
Knottrig blåslav (*Hypogymnia bitterii*)
Harticka (*Inonotus leporinus*)
Lunglav (*Lobaria pulmonaria*)
Skrovellav (*Lobaria scrobiculata*)
Nordtaggving (*Odonticum romellii*)
Gränsticka (*Phellinus nigrolimitatus*)
Rynkskinn (*Phlebia centrifuga*)
Gammelgranskål (*Pseudographis pinicola*)
Violmussling (*Trichaptum laricinum*)

Signalarter och andra intressanta arter

Blodticka, kötticka, ullticka, silkesporing, vitplätt, granticka, björkeldticka, vedticka, tallskinn och stuplav.

Övre Piteälven SCA

Vid Övre Piteälven finns stora oskyddade skogsområden med höga naturvärden och stora mått av orördhet som gränsar till obrutna fjällområden och tre stora naturreservat. Sammantaget utgör detta område över 10 000 hektar. Området ägs till en del av Statens Fastighetsverk och pekades ut som skyddsvärd i samband med Statsskogsinventeringen. Angränsande till detta område finns urskogsartade skogar vid bergen Skerutj, Hemberget och Suppevare som ägs av SCA. Utöver de höga biologiska värdena finns även stora värden för friluftslivet, i synnerhet för fiskebesöksnäringen i den outbyggda Piteälven. I det obrutna området finns även en kyrka på en udde sydost om Hemberget, som endast kan nås till fots landvägen, eftersom det inte finns någon väg dit.

När Naturskyddsföreningen besökte dessa SCA-objekt den 26 och 27 augusti 2007 gjordes 199 fynd av 25 rödlistade arter.

En havsörn vid Övre Piteälven. På älvens motsatta sida finns oskyddade skogar på Statens Fastighetsverks innehav.
(Foto: Olli Manninen)

Naturskyddsföreningens artfynd

Akut hotade (CR)

Kritporing (*Antrodia crassa*)

Starkt hotade (EN)

Urskogsporing (*Antrodia infirma*)

Urskogsticka (*Antrodia primaeva*)

Sårbara (VU)

Fläckporing (*Antrodia albobrunnea*)

Tallstocksticka (*Gloeophyllum protractum*)

Lateritticka (*Oligoporus lateritius*)

Gräddporing (*Skeletocutis lenis*)

Ostticka (*Skeletocutis odora*)

Luggskinn (*Physodonta lundellii*)

Tretåig hackspett (*Picoides tridactylus*)

Missgynnade (NT)

Druvskinn (*Aleurodiscus lividocaeruleus*)

Vaddporing (*Anomoporia kamtschatica*)

Purpurfingersvamp (*Clavaria purpurea*)

Rosenticka (*Fomitopsis rosea*)

Knottrig blåslav (*Hypogymnia bitteri*)

Gulporing (*Junghuhnia luteoalba*)

Nordtagging (*Odonticum romellii*)

Gäckporing (*Oligoporus hibernicus*)

Lavskrika (*Perisodes infaustus*)

Gränsticka (*Phellinus nigrolimitatus*)

Rynkskinn (*Phlebia centrifuga*)

Gammelgranskål (*Pseudographis pinicola*)

Violdmussling (*Trichaptum laricinum*)

Goliatmusseron (*Tricholoma matsutake*)

Kunskapsbrist (DD)

Sprödporing (*Oligoporus septentrionalis*)

Fynd av signalarter eller andra intressanta arter

Lusporing (*Skeletocutis jelicii*)

Granberget

Norrbottens län
Arvidsjaurs kommun

Granberget är ett stort skogsbergsmassiv som kläs av gammal urskogsartad granskog i sen succession med rikliga inslag av gammal grovstammig björk och sälg. I områdets västra del finns gammal grovvuxen tallskog med gott om död ved, både i form av lågor och grova silverfuror. På det hela taget är Granberget relativt opåverkat och stora delar är i princip orörda.

694 hektar produktiv skogsmark ingår i områdesavgränsningen, som gjordes i samband med Statsskogsinventeringen. 532 hektar av den produktiva skogen ligger ovan skogsstyrelsens gräns för fjällnära skog. Framtiden för den urskogsartade skogen på Granberget är oviss, i Naturvårdsverkets kategorisering från 2005 faller den under kategorin "ej färdigutrett område". Markägare är Sveaskog

När Naturskyddsföreningen besökte Granberget den 15 juni 2007 gjordes över 188 fynd av 20 olika rödlistade arter, däribland den akut hotade kritporingen och den starkt hotade urskogsporingen.

Tallskog på Granberget (Foto: Olli Manninen)

Inslag av sälg i den hänglavsdraperade granskogen (foto: Olli Manninen)

Naturskyddsföreningens artfynd

Akut hotade (CR)

Kritporing (*Antrodia crassa*)

Starkt hotade (EN)

Urskogsporing (*Antrodia infirma*)

Sårbara (VU)

Fläckporing (*Antrodia albobrunnea*)
Taigaskinn (*Laurilia sulcata*)
Tretåig hackspett (*Picoides tridactylus*)
Gräddporing (*Skeletocutis lenis*)
Ostticka (*Skeletocutis odora*)
Kristallticka (*Skeletocutis stellae*)

Missgynnade (NT)

Lappticka (*Amylocystis lapponica*)
Doftskinn (*Cystostereum murrayi*)
Rosenticka (*Fomitopsis rosea*)
Harticka (*Inonotus leporinus*)
Lunglav (*Lobaria pulmonaria*)
Skrovellav (*Lobaria scrobiculata*)
Nordtagging (*Odonticium romellii*)
Lavskrika (*Perisodes infaustus*)
Gränstikka (*Phellinus nigrolimitatus*)
Rynkskinn (*Phlebia centrifuga*)
Gammelgranskål (*Pseudographis pinicola*)
Gäckporing (*Oligoporus hibernicus*)

Signalarter och andra intressanta arter

Ullticka, blodticka, vedticka, granticka, vitplätt och silkesporing.

Kuorpavare

Norrbottens län
Arvidsjaurs kommun

Kuorpavaare är ett blockigt berg med naturskog som domineras av tall i sen succession, de äldsta över 400 år gamla. Skogen är brandpräglad, men det har nu gått så lång tid sedan det senaste brandtillfället att det finns anmärkningsvärt stora mängder av död ved i form av torrakor, rödbrutna tall- och granlågor, vindfällen och högstubbar.

139 hektar produktiv skogsmark ingår i områdesavgränsningen, som gjordes i samband med Statsskogsinventeringen där Kuorpavaare beskrivs i rapport 5473 (s154). I Naturvårdsverkets kategoriseringsrapport 5498 är 89 hektar klassat som *större hänsynsområde* medan de återstående 40 hektaren är tillgängliga för avverkning. Markägare är Sveaskog.

När Naturskyddsföreningen gjorde ett tre timmar långt besök vid Kuorpavare den 28 augusti 2007 gjordes mer än 56 fynd av tio rödlistade arter i den del av området som är tillgänglig för avverkning.

Kuorpavaare (Foto: Olli Manninen)

Naturskyddsföreningens artfynd i den del av objektet som är tillgänglig för avverkning

Akut hotade (CR)

Kritporing (*Antrodia crassa*)

Starkt hotade (EN)

Urskogsporing (*Antrodia infirma*)

Urskogsticka (*Antrodia primaeva*)

Sårbara (VU)

Fläckporing (*Antrodia albobrunnea*)

Tallstocksticka (*Gloeophyllum protractum*)

Doftticka (*Haploporus odoratus*)

Gräddporing (*Skeletocutis lenis*)

Missgynnade (NT)

Vaddporing (*Anomoporia kamtschatica*)

Nordtagging (*Odonticium romellii*)

Gränsticka (*Phellinus nigrolimitatus*)

Signalarter och andra intressanta arter

Lusporing (*Skeletocutis jelicii*), *Bankera fuligineoalba*, *Clavaria argillacea*, *Phlebia cretacea*, *Ramaria flava*, *Sistotrema albopallescens*, *Sphaerobasidium minutum* och *Tubulicrinis confusus*

Skirvo

Norrbottens län
Arvidsjaurs kommun

Skirvo är ett brant berg med sluttningar som till stora delar täcks av urskogsartad tallskog. Tallen dominerar även i det flackare naturskogslandskap som breder ut sig nedan bergets sydvästra sida, där det är gott om gamla tallöverståndare med ett eller flera brandljud. Det finns också inslag av vatten i området, i form av småmyrar och tjärnar. I den södra delen finns rengården och en timrad kåta.

290 hektar produktiv skogsmark ingår i avgränsningen som gjordes i samband med Statsskogsinventeringen. Framtiden för skogen vid Skirvo är oviss, i Naturvårdsverkets kategorisering från 2005 faller den under kategorin "ej färdigutrett område". Markägare är Sveaskog.

När Naturskyddsföreningen besökte Skirvo den 18 och 19 juni 2007 gjordes 238 fynd av 16 rödlistade arter.

Skirvo (Foto: Olli Manninen)

Naturskyddsföreningens artfynd

Starkt hotade (EN)

Urskogsporing (*Antridia infirma*)

Sårbara (VU)

Fläckporing (*Antridia albobrunnea*)

Lateritticka (*Oligoporus lateritius*)

Gräddticka (*Perenniporia subacida*)

Gräddporing (*Skeletocutis lenis*)

Missgynnade (NT)

Lappticka (*Amylocystis lapponica*)

Vaddporing (*Anomoporia kamschatica*)

Stjärntagging (*Asterodon ferruginosus*)

Rosenticka (*Fomitopsis rosea*)

Gulporing (*Junghuhnia luteoalba*)

Lunglav (*Lobaria pulmonaria*)

Nordtagging (*Odonticium romellii*)

Gränsticka (*Phellinus nigrolimitatus*)

Violmussling (*Trichaptum laricinum*)

Stor aspticka (*Phellinus populicola*)

Gäckporing (*Oligoporus hibernicus*)

Fynd av signalarter eller andra intressanta arter

Kådvaxskinn, hornvaxskinn, talticka, tallskinn, granticka, ullticka och gullgröppa.

Stasskölen

Vid berget Stasskölen finns ett mosaikartat naturskogsområde. Partierna av lövrik successionsskog, gran- och tallskog har kommit upp efter brand. Där finns även naturskogselement som gamla tallöverståndare med brandljud, talltorrakor och mängder av tallhögstubbar. I området finns även hållmarkstallskog. Skogen är delvis urskogsartad, men det finns även avsnitt med spår av mänsklig påverkan i äldre tid. Även i dessa delar håller större delen nyckelbiotopklass.

Det intressanta området vis Stasskölen avgränsades i samband med Statsskogsinventeringen och omfattar totalt 137 ha, varav 112 ha produktiv skogsmark (nedan skogsstyrelsens gräns för fjällnära skog). Av detta har Sveaskog, som äger skogen, avsatt 31 ha som större hänsynsområde. 68 hektar produktiv skogsmark är fortfarande tillgänglig för avverkning.

När Naturskyddsföreningen besökte Stasskölen den 24 augusti 2007 gjordes 103 fynd av 15 rödlistade arter.

Stasskölen

Filttagging (*Tomentella crinalis*)

(Foto: Olli Manninen)

Naturskyddsföreningens artfynd

Starkt hotade (EN)

Isabellporing (*Anomoporia bombycina*)
Urskogsporing (*Antrodia infirma*)
Urskogsticka (*Antrodia primaeva*)

Sårbara (VU)

Gräddporing (*Skeletocutis lenis*)

Missgynnade (NT)

Veckticka (*Antrodia pulvinascens*)
Vaddporing (*Anomoporia kamtschatica*)
Stjärntagging (*Asterodon ferruginosus*)
Gulporing (*Junghuhnina luteoalba*)
Lunglav (*Lobaria pulmonaria*)
Nordtagging (*Odonticium romellii*)
Koralldaggsvamp (*Hericium coralloides*)
Jordporing (*Byssocorticium molliculum*)
Gränsticka (*Phellinus nigrolimitatus*)
Gammelgranskål (*Pseudographis pinicola*)

Kundskapsbrist (DD)

Narrporing (*Protomerulius carvae*)

Fynd av signalarter eller andra intressanta arter

Erastia salmonicolor (en ny art för Sverige?), gullgröppa, *Postia leucomallella*, ullticka, silkesporing, vedticka, vitplätt, hornvaxskinn, kådvaxskinn och filttagging.

Ainavarto

Stora delar av Ainavarto består av genuin urskog i sen succession, helt orörd sedan den senaste branden som ägde rum för minst 200 år sedan. Många av överståndarna är 300-350 år. Norra delen består av urskogsartad gran- och barrblandskog, där lågorna fläckvis ligger som plockepinn. I områdets södra del finns myrmark med skogsholmar bevuxna med urskogsartad granskog. I hela området finns regelbundna inslag av grova frodvuxna tallar, framför allt i den nordvästra delen.

Ainavarto avgränsades i samband med Statsskogsinventeringen och omfattar totalt 1394 hektar, varav 612 hektar produktiv skogsmark. Markägare är Sveaskog. Framtiden för skogen vid Ainavarto är oviss, i Naturvårdsverkets kategorisering från 2005 faller den under kategorin "ej färdigutrett område".

När Naturskyddsföreningen besökte Ainavarto den 12 augusti 2007 gjordes 69 fynd av 15 rödlistade arter. En jättetall, med en diameter på 70 cm, bestämdes i fält till en ålder av 470 år. Fältbesöket blev kort, endast ett par timmar, då inventerarna ansåg att Ainavartos stora mått av orördhet gjorde en noggrannare inventering av rödlistade arter överflödig.

Urskogen vid Ainavarto
(Foto: Päivi Mattila)

Naturskyddsföreningens artfynd

Starkt hotade (EN)

Urskogsporing (*Antrodia infirma*)

Grantickeporing (*Skeletocutis chrysella*)

Sårbara (VU)

Ostticka (*Skeletocutis odora*)

Taigaskinn (*Laurilia sulcata*)

Gräddporing (*Skeletocutis lenis*)

Missgynnade (NT)

Lappticka (*Amylocystis lapponica*)

Doftskinn (*Cystostereum murraii*)

Rosenticka (*Fomitopsis rosea*)

Harticka (*Inonotus leporinus*)

Skrovellav (*Lobaria scrobiculata*)

Gulporing (*Junghuhnia luteoalba*)

Nordtagg (*Odontium romellii*)

Gränsticka (*Phellinus nigrolimitatus*)

Rynkskinn (*Phlebia centrifuga*)

Violmussling (*Trichaptum laricium*)

Fynd av signalarter eller andra intressanta arter

Fynd av signalarter eller andra intressanta arter: ullticka, vedticka, granticka

Lakamannavare

Norrbottens län
Jokkmokks kommun

Urskogsartad naturskog växer på berget Lakamannavare, cirka 1 mil nordost om Messauredammen. Tallen dominerar på bergssluttningarna. Somliga av de brandljudsmärkta gammeltallarna har respektingivande ålder, de är sannolikt omkring 500 år gamla. Även resten av skogen har hög ålder i medeltal. Död ved finns i hela området, i synnerhet i stora mängder på sydvästsluttningen. Sumpig granskog tar över i randen ned mot den intilliggande myren.

Det intressanta området vid Lakamannavare är ungefär 350 hektar stort och ägs av Jokkmokks allmänning.

När Naturskyddsföreningen gjorde ett en och en halv timma långt besök i Lakamannavare den 13 augusti 2007 gjordes 43 fynd av nio olika rödlistade arter, däribland den starkt hotade urskogsporingen.

Grnlåga vid Lakamannavare. (Foto: Olli Manninen)

Tallmiljö vid Lakamannavare (Foto: Päivi Mattila)

Naturskyddsföreningens artfynd

Starkt hotade (EN)

Urskogsporing (*Antrodia infirma*)

Sårbara (VU)

Fläckporing (*Antrodia albobrunnea*)

Tallstocksticka (*Gloeophyllum protractum*)

Gräddporing (*Skeletocutis lenis*)

Missgynnade (NT)

Vaddporing (*Anomoporia kamtschatica*)

Rosenticka (*Fomitopsis rosea*)

Nordtagging (*Odonticium romellii*)

Gränsticka (*Phellinus nigrolimitatus*)

Rynkskinn (*Phlebia centrifuga*)

Signalarter och andra intressanta arter

Ullticka, vedticka, vitplätt, granticka, silkesporing och blödticka.

Låjssa

Norrbottens län
Jokkmokks kommun

Vid Låjssa finns ett större område med urskogsartad naturskog. Där finns tallar av imponerande ålder och rikliga mängder död ved. I objektet finns även inslag av sjö. Skogen ägs av Jokkmokks allmänning.

När Naturskyddsföreningen gjorde ett två och en halv timma långt besök i Låjssa den 13 augusti 2007 gjordes 56 fynd av nio olika rödlistade arter, däribland den starkt hotade urskogsporingen.

Gammal tall vid Låjssa (Foto: Olli Manninen)

Strandnära miljö vid Låjssa (Foto: Olli Manninen)

Naturskyddsföreningens artfynd

Starkt hotade (EN)

Urskogsporing (*Antrodia infirma*)

Sårbara (VU)

Fläckporing (*Antrodia albobrunnea*)

Lateritticka (*Oligoporus lateritius*)

Gräddporing (*Skeletocutis lenis*)

Kristallticka (*Skeletocutis stellae*)

Missgynnade (NT)

Vaddporing (*Anomoporia kamtschatica*)

Rosenticka (*Fomitopsis rosea*)

Nordtagging (*Odonticium romellii*)

Gränsticka (*Phellinus nigrolimitatus*)

Signalarter och andra intressanta arter

Hornvaxskinn, tallsinn, gullgröppa, silkesporing, vitplätt, garnlav, vitmossav, vedticka och rävticka.

Kiskamavaara

Norrbottens län
Kiruna kommun

Talldominerad gammelskog med riklig förekomst av död ved med spår av dimensionsavverkning. I objektet finns två ansökningar för avverkning i svårförnygrad skog (2002-02-12) om 88 och 40 ha. Vid fältbesök lördagen den 22 september var delar av objektet avverkat, rotposter som enligt uppgift sålts till Sveaskog. Efter att naturvärdena i Kiskamavaara uppmärksammats i media har avverkningarna där avbrutits.

Skogen vid Kiskamavaara ägs av Jukkasjärvi sockenallmänning.

När Naturskyddsföreningen besökte Kiskamavaara den 10 augusti 2007 gjordes 101 fynd av 15 rödlistade arter, däribland den akut hotade kritporingen.

Brandjud på gammal tall (Foto: Olli Manninen)

Timmervälta från avverkningen i Kiskamavaara, september 2007 (Foto: Urpo Taskinen)

Naturskyddsföreningens artfynd

Akut hotade (CR)

Kritporing (*Antrodia crassa*)

Starkt hotade (EN)

Urskogsporing (*Antrodia infirma*)

Sårbara (VU)

Fläckporing (*Antrodia albobrunnea*)

Tallstocksticka (*Gloeophyllum protractum*)

Taigaskinn (*Laurilia sulcata*)

Lateritticka (*Oligoporus lateritius*)

Gräddporing (*Skeletocutis lenis*)

Kristallticka (*Skeletocutis stellae*)

Missgynnade (NT)

Rosenticka (*Fomitopsis rosea*)

Harticka (*Inonotus leporinus*)

Gulporing (*Junghuhnia luteoalba*)

Nordtagging (*Odonticium romellii*)

Gränsticka (*Phellinus nigrolimitatus*)

Violmussling (*Trichaptum laricinum*)

Knottrig blåslav (*Hypogymnia bitteri*)

Signalarter och andra intressanta arter

Hornvaxskinn, ullticka, vedticka, gullgröppa, Phlebia cretacea, vitplätt, granticka, silkesporing, björkeldticka.

Pahtavaara

Norrbottens län
Kiruna kommun

Pahtavaara är en urskogsartad tallskog som genomkorsas av bilvägen till rymdforskningsstationen Esrange, som ligger omedelbart intill. Norr om vägen präglas skogen av en säregen geomorfologi, ett märkligt ås- och terrasslandskap som för associationerna till månen. I detta landskap växer tät, klen stavatallskog draperad i hänglavar. Genom skogen går en vandringsled till Vittangiälven som genomkorsar objektet i nordost. Söder om vägen är landskapet mer höglänt och kärvt, vilket gör skogen gles och lågvuxen.

Pahtavaara omfattar totalt 1508 hektar, varav 673 hektar produktiv skogsmark ingår i avgränsningen som gjordes i samband med Statsskogsinventeringen. Statliga Fastighetsverket, som är markägare för Pahtavaara, har avsatt 77 hektar frivilligt. Framtiden för de återstående 323 hektaren är oviss.

När Naturskyddsföreningen besökte Pahtavaara den 11 augusti 2007 gjordes 106 fynd av 16 rödlistade arter.

Bilder från skogen i Pahtavaara (Foto: Olli Manninen)

Naturskyddsföreningens artfynd

Akut hotade (CR)

Kritporing (*Antrodia crassa*)

Starkt hotade (EN)

Urskogsporing (*Antrodia infirma*)

Sårbara (VU)

Fläckporing (*Antrodia albobrunnea*)

Tallstocksticka (*Gloeophyllum protractum*)

Laxticka (*Haploporus salmonicolor*)

Lateritticka (*Oligoporus lateritius*)

Gräddporing (*Skeletocutis lenis*)

Osticka (*Skeletocutis odora*)

Missgynnade (NT)

Lappticka (*Amylocystis lapponica*)

Dvärgbägarlav (*Cladonia parasitica*)

Rosenticka (*Fomitopsis rosea*)

Knottrig blåslav (*Hypogymnia bitteri*)

Gulporing (*Junghuhnia luteoalba*)

Nordtagging (*Odonticum romellii*)

Lavskrika (*Perisodes infaustus*)

Gränsticka (*Phellinus nigrolimitatus*)

Gammelgransskål (*Pseudographis pinicola*)

Kunskapsbrist (DD)

Taigataggsvamp (*Phellodon secretus*)

Signalarter och andra intressanta arter

Tallskinn, vedticka, silkesporing, vitplätt, tjäderspillning, trådticka, ullticka, korktaggsvamp och hornvaxskinn.

Paurankivaara

Norrbottens län
Kiruna kommun

Paurankivaara ligger ca 35 km öster om Kiruna och är ett stort urskogsartat berg som når upp till 450 m.ö.h. På toppen av berget finns två sjöar. Området karaktäriseras av rikligt hänglavsdraperad äldre gran- och tallskog. I den västra delen finns inslag av småmyrar i barrblandskogen, medan den östra utgörs av urskogsartad tallskog. Området är relativt opåverkat av avverkning, sannolikt på grund av den låga produktiviteten.

Skogen vid Paurankivaara ägs av Jukkasjärvi sockenallmänning. Skogen är akut avverkningshotad. I objektet finns en ansökan om en 102 ha stor avverkning i svårföryngrad skog inkommen till Skogsstyrelsen den 24:e april 2007.

När Naturskyddsföreningen besökte Paurankivaara den 9 augusti och 22 september 2007 gjordes 175 fynd av 20 olika arter.

Paurankivaara (Foto: Olli Manninen)

Vid myrkanten (Foto: Olli Manninen)

Naturskyddsföreningens artfynd

Starkt hotade (EN)

Urskogsporing (*Antrodia infirma*)

Urskogsticka (*Antrodia primaeva*)

Sårbara (VU)

Fläckporing (*Antrodia albobrunnea*)

Sprickporing (*Diplomitoporus crustulinus*)

Tallstocksticka (*Gloeophyllum protractum*)

Taigaskinn (*Laurilia sulcata*)

Lateritticka (*Oligoporus lateritius*)

Tretåig hackspett (*Picoides tridactylus*)

Gräddporing (*Skeletocutis lenis*)

Missgynnade (NT)

Lappticka (*Amylocystis lapponica*)

Rosenticka (*Fomitopsis rosea*)

Harticka (*Inonotus leporinus*)

Gulporing (*Junghuhnia luteoalba*)

Nordtagging (*Odonticium romellii*)

Lavskrika (*Perisodes infaustus*)

Gränsticka (*Phellinus nigrolimitatus*)

Rynkskinn (*Phlebia centrifuga*)

Violmussling (*Trichaptum laricinum*)

Gammelgranskål (*Pseudographis pinicola*)

Gäckporing (*Oligoporus hibernicus*)

Signalarter och andra intressanta arter

Hornvaxskinn, ullticka, silkesporing, blodticka, vitplätt och timmergröppa.

Uijatieva

Norrbottens län
Kiruna kommun

Några mil nordost om Vittangi ligger Uijatieva, ett omkring 70 hektar stort säreget nordligt sandåslandskap med bevuxet med naturskogsartad brandpräglad tallskog draperad i hänglavar. Markskiktet domineras av lingonris där torvskiktet är så tunt att det på många ställen finns blottlagda fläckar där sanden kommer i dagen och rasbranter där de gamla tallarnas rötter växer rakt ut i fria luften. Nord-nordväst om objektet ansluter Ripakaisenvuoma och i öster till Uijavuoma, vilka båda utgör större myrmosaiklandskap. Till stora delar är Uijatieva relativt opåverkat av skogsbruk.

Uijatieva håller omkring 70 hektar skog och ägs bland annat av kyrkan.

När Naturskyddsföreningen besökte Uijatieva den 22 juni 2007 gjordes 95 fynd av åtta rödlistade arter.

Tallnaturskogen i Uijatieva (Foto: Olli Manninen)

Naturskyddsföreningens artfynd

Starkt hotade (EN)

Urskogsporing (*Antrodia infirma*)

Sårbara (VU)

Fläckporing (*Antrodia albobrunnea*)

Tallstocksticka (*Gloeophyllum abietinum*)

Lateritticka (*Oligoporus lateritius*)

Gräddporing (*Skeletocutis lenis*)

Missgynnade (NT)

Vaddporing (*Anomoporia kamtschatica*)

Nordtagging (*Odonticium romellii*)

Gränsticka (*Phellinus nigrolimitatus*)

Signalarter och andra intressanta arter

Hornvaxskinn, vedticka, silkesporing, vitplätt och gullgröppa.

Norra Ventikkövaara

Norrbottens län
Pajala kommun

På berget Ventikkövaaras nordostsluttning växer en gles och parklik urskogsartad skog av storsvuxna gammeltallar med vida kronor. Det är ett brandpräglat landskap som i de sydligaste delarna utgörs av ren tallurskog med betydande inslag av 500-åriga tallar. Det finns också partier av urskogsartad hänglavsdraperad gammal granskog och kallkälldrog. Terrängen är blockig. I öster angränsar skogen till en myr och får då ett stort lövinslag av enstammig björk och en del grov asp.

125 hektar produktiv skogsmark ingår i avgränsningen som gjordes i samband med Statsskogsinventeringen. I förhandlingarna mellan Naturvårdsverket och Sveaskog, som är markägare, gavs skogen i Norra Ventikkövaara varken formellt eller frivilligt skydd.

När Naturskyddsföreningen besökte Norra Ventikkövaara den 3 augusti 2007 gjordes 48 fynd av 14 rödlistade arter, däribland de starkt hotade svamparna urskogsticka och urskogsporing. Vid fältbesöket noterades även att det finns mer skog som bör inventeras, omedelbart norr om det nu avgränsade objektet som alltså bör utvidgas.

Brandpräglad tallskog. (Foto: Olli Manninen)

Naturskyddsföreningens artfynd

Starkt hotade (EN)

Urskogsporing (*Antrodia infirma*)
Urskogsticka (*Antrodia primaeva*)

Sårbara (VU)

Fläckporing (*Antrodia albobrunnea*)
Liten sotlav (*Cyphelium karelicum*)
Doftticka (*Haploporus odoratus*)
Tretåig hackspett (*Picoides tridactylus*)
Gräddporing (*Skeletocutis lenis*)
Ostticka (*Skeletocutis odora*)

Missgynnade (NT)

Lappticka (*Amylocystis lapponica*)
Rosenticka (*Fomitopsis rosea*)
Nordtagging (*Odonticium romellii*)
Gränsticka (*Phellinus nigrolimitatus*)
Rynkskinn (*Phlebia centrifuga*)
Gammelgranskål (*Pseudographis pinicola*)

Fynd av signalarter eller andra intressanta arter

Blodticka, köttticka, vedticka och ullticka.

Selänvaara

Norrbottnens län
Pajala kommun

Vid Selänvaara, omkring en mil sydost om Kitkiöjärvi i Pajala kommun finns en torr och flack urskogsartad tallskog, som genomkorsas av en djup bäckravin. Denna skog utgör ett exempel på de tallnurskogar som är typiska för trakten kring Pajala, en del av Norrbotten som idag har förhållandevis liten andel skyddad mark. I objektet finns också partier där granen dominerar och inslag av björk.

Markägare är Pajala allmänning.

När Naturskyddsföreningen besökte Selänvaara den 5 september 2007 gjordes 64 fynd av 13 rödlistade arter.

Silverfura.

Purpurfingersvamp.

Urskogsticka (Foto: Olli Manninen)

Naturskyddsföreningens artfynd

Akut hotade (CR)

Kritporing (*Antrodia crassa*)

Starkt hotade (EN)

Urskogsporing (*Antrodia infirma*)

Urskogsticka (*Antrodia primaeva*)

Smalfotad taggsvamp (*Hydnellum gracilipes*)

Sårbara (VU)

Fläckporing (*Antrodia albobrunnea*)

Gräddporing (*Skeletocutis lenis*)

Missgynnade (NT)

Vaddporing (*Anomoporia kamtschatica*)

Lappticka (*Amylocystis lapponica*)

Purpurfingersvamp (*Clavaria purpurea*)

Rosenticka (*Fomitopsis rosea*)

Nordtagging (*Odontium romellii*)

Gäckporing (*Oligoporus hibernicus*)

Kunskapsbrist (DD)

Taigataggsvamp (*Phellodon secretus*)

Signalarter och andra intressanta arter

Vedticka, silkesporing och ullticka.

Norppulehikko

Norppulehikko är en gammal urskogsartad granskog cirka tio kilometer väster om Rantajärvi i Övertorneå kommun i Norrbotten. Östra delarna av skogen angränsar till ett våtmarkskomplex med mycket höga naturvärden.

Norppulehikko håller 60 hektar produktiv skogsmark, enligt den avgränsning som gjordes i samband med Statsskogsinventeringen. Framtiden skogen vid Norppulehikko är oviss, i Naturvårdsverkets kategorisering från 2005 faller den under kategorin *ej färdigutrett område*. Markägare är Sveaskog.

Vid ett fältbesök den 16 maj 2007 gjorde Naturskyddsföreningen 27 fynd av sju rödlistade arter.

Hänglavsdraperad gran (Foto: Olli Manninen)

Ostticka (VU) (Foto: Olli Manninen)

Naturskyddsföreningens artfynd

Sårbara (VU)

Ostticka (*Skeletocutis odora*)

Missgynnade (NT)

Lappticka (*Amylocystis lapponica*)

Doftskinn (*Cystostereum murraii*)

Rosenticka (*Fomitopsis rosea*)

Harticka (*Inonotus leporinus*)

Gränsticka (*Phellinus nigrolimitatus*)

Rynkskinn (*Phlebia centrifuga*)

Signalarter och andra intressanta arter

Ullticka, blodticka, kötticka, vedticka,
björkeldticka, valticka och granticka.

Rautiorova

Rautiorova är ett gammelskogsområde ca 8 km sydväst om byn Aapua i norra delen av Övertorneå kommun. Topparna Rautiolehto, Rautiorova och Kuusilaki/Kaaremaa domineras av gammal granskog med lång skoglig kontinuitet. Mellan topparna finns fuktstråk med granar från början av 1600-talet.

Ägare är Sveaskog och området har en sammantagen yta på ca 450 ha även om skogen delas upp i fyra delar av skogsbilvägar. Området ingår i den planerade ekoparken Rautiorova. Området är akut hotat av exploatering för vindkraft.

När Naturskyddsföreningen besökte Rautiorova den 13 augusti 2006, den 1 augusti 2007 och den 19 september 2007 gjordes sammantaget 82 fynd av 14 rödlistade arter. I klassen *sårbar* (VU) gjordes 6 fynd av tre olika arter. I klassen missgynnad gjordes 76 fynd av elva olika arter.

Rautiorova (Foto:
Olli Manninen)

Naturskyddsföreningens artfynd

Sårbara (VU)

Liten sotlav (*Cyphelium karelicum*)

Doftticka (*Haploporus odoratus*)

Ostticka (*Skeletocutis odora*)

Missgynnade (NT)

Lappticka (*Amylocystis lapponica*)

Stjärntagging (*Asterodon ferruginosus*)

Violettgå tagellav (*Bryoria nadvornikiana*)

Doftskinn (*Cystostereum murraini*)

Rosenticka (*Fomitopsis rosea*)

Knottrig blåslav (*Hypogymnia bitteri*)

Harticka (*Inonotus leporinus*)

Lunglav (*Lobaria pulmonaria*)

Gränsticka (*Phellinus nigrolimitatus*)

Rynkskinn (*Phlebia centrifuga*)

Gammelgransskål (*Pseudographis pinicola*)

Fynd av signalarter eller andra intressanta arter

Ullticka, vedticka, valticka och kötticka.

Taka-Aapua

I Övertorneå kommun, som ligger i den östra delen av Norrbotten där lejonparten av skogslandskapet är svårt sargat av skogsavverkningar, finns pärlan Taka-Aapua. Det är ett berg klätt i granurskog i sen succession. I sydöstra delen av området finns ett parti med hållmarkstallskog.

Området avgränsades i samband med Statsskogsinventeringen och omfattar totalt 241 hektar, varav 173 hektar produktiv skogsmark. Sveaskog, som äger Taka-Aapua, planerar att inrätta en Ekopark i området, vilket inte innebär att det är fredat från exploatering. Redan nu finns långt framskridna planer på att bryta väg på tvären genom det långsträckta objektet eftersom det anses vara en lämplig lokalisering för en vindkraftspark.

När Naturskyddsföreningen besökte Taka-Aapua den 13 augusti 2006 och 26 maj 2007 gjordes 81 fynd av 16 rödlistade arter.

Granurskogen vid Taka-Aapua (Foto: Olli Manninen)

Naturskyddsföreningens artfynd

Sårbara (VU)

Liten aspgelélav (*Collema curtisporum*)
Liten sotlav (*Cyphelium karelicum*)
Tallstockticka (*Gloeophyllum protractum*)
Blackticka (*Junghuhnia collabens*)
Laxporing (*Oligoporus placenta*)
Gräddticka (*Perenniporia subacida*)
Osticka (*Skeletocutis odora*)

Missgynnade (NT)

Lappticka (*Amylocystis lapponica*)
Brundpudrad nållav (*Chaenotheca gracillima*)
Doftskinn (*Cystostereum murrarii*)
Rosenticka (*Fomitopsis rosea*)
Knottrig blåslav (*Hypogymnia bitteri*)
Gränsticka (*Phellinus nigrolimitatus*)
Rynkskinn (*Phlebia centrifuga*)
Gammelgransskål (*Pseudographis pinicola*)
Violmussling (*Trichaptum laricinum*)

Fynd av signalarter eller andra intressanta arter

Ullticka, granticka, vedticka, garnlav och luddlav.

Lill-Tvärselet

Västerbottens län
Dorotea kommun

Lill-Tvärselet är ett större naturskogsområde som angränsar direkt till Oxfjällets naturreservat i söder. Skogen präglas av stor variationsrikedom och närvaron av vatten i form av flera småtjärnar, sjöar och småbäckar. Tall och gran dominerar, men det finns även gott om björk, asp, sälg och enstaka rönnar. Skogen är olikåldrig med en genomsnittsalder omkring 120 år, med inslag av avsevärt äldre tallar och granar. Det finns gott om död ved, både stående döda träd och lågor.

345 hektar produktiv skogsmark, varav 31 hektar ovan Skogsstyrelsens gräns för fjällnära skog, ingår i avgränsningen som gjordes i samband med Statsskogsinventeringen. Fastighetsverket, som är markägare för Lill-Tvärselet, har avsatt 22 hektar frivilligt. Framtiden för de återstående 323 hektaren är oviss.

Vid ett fältbesök den 27 juni 2007 gjorde Naturskyddsföreningen 90 fynd av 14 rödlistade arter. Länsstyrelsen har dessutom observerat ytterligare elva rödlistade arter i objektet.

Död ved av gammal gran (Foto: Olli Manninen)

Sjö vid Lill-Tvärselet (Foto: Olli Manninen)

Naturskyddsföreningens artfynd

Akut hotade (CR)

Kritporing (*Antrodia crassa*)

Sårbara (VU)

Fläckporing (*Antrodia albobrunnea*)

Lateritticka (*Oligoporus lateritius*)

Tretåig hackspett (*Picoides tridactylus*)

Gräddporing (*Skeletocutis lenis*)

Missgynnade (NT)

Lappticka (*Amylocystis lapponica*)

Doftskinn (*Cystostereum murraini*)

Rosenticka (*Fomitopsis rosea*)

Harticka (*Inonotus leporinus*)

Lunglav (*Lobaria pulmonaria*)

Skrovellav (*Lobaria scrobiculata*)

Nordtagging (*Odonticium romellii*)

Gränstikka (*Phellinus nigrolimitatus*)

Rynkskinn (*Phlebia centrifuga*)

Signalarter och andra intressanta arter:

Ullticka, vedticka, granticka, vitplätt och hornvaxskinn.

Gardejaurliden

Västerbottens län
Lycksele kommun

Gardejaurliden är ett stort naturskogsartat område som domineras av gammal brandpräglad och skiftad tallskog med stor dimensionsspridning med stor förekomst av gamla grova lågor och torrakor. Terrängen är blockig, vilket har gjort att dimensionsavverkningen varit mycket sparsam i det mest svårtillgängliga partierna.

176 hektar produktiv skogsmark ingår i områdesavgränsningen, som gjordes i samband med Statsskogsinventeringen. Idag är 120 hektar av detta klassat som *större hänsynsområde* medan de återstående 56 hektaren är tillgängliga för avverkning. Markägare är Sveaskog.

Vid ett tre timmar långt fältbesök den 5 juni 2007 gjorde Naturskyddsföreningen 132 fynd av åtta rödlistade arter i den del av området som är tillgänglig för avverkning.

Naturskogen vid Gardejaurliden. I förgrunden en gammal tallåga. (Foto: Olli Manninen)

Naturskyddsföreningens artfynd i den del av objektet som är tillgänglig för avverkning

Starkt hotade (EN)

Urskogsporing (*Antrodia infirma*)

Sårbara (VU)

Fläckporing (*Antrodia albobrunnea*)
Tallstocksticka (*Gloeophyllum abietinum*)
Lateriticka (*Oligoporus lateritius*)
Gräddporing (*Skeletocutis lenis*)

Missgynnade (NT)

Vaddporing (*Anomoporia kamtschatica*)
Gulporing (*Junghuhnina luteoalba*)
Nordtagging (*Odonticium romellii*)

Signalarter och andra intressanta arter:

Ullticka, blodticka, kötticka, vedticka, björkeldticka, valkticka, och granticka.

Granselavan

Västerbottens län
Lycksele kommun

Gammelskog med två sammanhängande avverkningsanmälningar gjorda 2005-11-09 och 2006-11-30 (uppgift från Skogens källa 2007-07-31) som sammantaget utgör 45,3 ha. Området genomkorsas av flera små bäckar och är växelvis bevuxet med gammal granskog med inslag av grova sälgar och gammal tallskog. Riklig förekomst av död ved.

Markägare är Holmen skog AB. Objektet är akut avverkningshotat.

När Naturskyddsföreningen besökte den avverkningssnitslade skogen vid Granselavan den 5 juni 2007 gjordes Naturskyddsföreningen 25 fynd av tio rödlistade arter.

Granselavan (Foto: Olli Manninen)

Doftticka (Foto: Dirk Hagenbuch)

Naturskyddsföreningens artfynd

Sårbara (VU)

Fläckporing (*Antrodia albobrunnea*)
Tallstocksticka (*Gloeophyllum abietinum*)
Lateritticka (*Oligoporus lateritius*)
Gräddporing (*Skeletocutis lenis*)

Missgynnade (NT)

Vaddporing (*Anomoporia kamtschatica*)
Rosenticka (*Fomitopsis rosea*)
Gulporing (*Junghuhnia luteoalba*)
Lunglav (*Lobaria pulmonaria*)
Nordtagging (*Odonticum romellii*)
Violmussling (*Trichaptum laricinum*)

Signalarter och andra intressanta arter:

Silkesporing, granticka, lunglav, timmergröppa, ullticka och *Fibroporia norrlandica*.

Svartliden-Krokliden

Svartliden-Krokliden är ett mycket varierande skogslandskap med mycket höga naturvärden, som överlag har ytterst lite spår av mänsklig påverkan. Större delen av området är urskogsartat. I området förekommer tallskogar, granskogar och större lövrika skogsmiljöer. Området ligger i en trakt med en koncentration av flera värdefulla skogsområden.

Området avgränsades i samband med Statsskogsinventeringen och omfattar totalt 688 hektar, varav 562 hektar produktiv skogsmark nedan skogsstyrelsens gräns för fjällnära skog. Idag är 346 hektar klassat som *större hänsynsområde* medan de återstående 346 hektaren är tillgängliga för avverkning. Markägare är Sveaskog AB.

När Naturskyddsföreningen besökte Svartliden-Krokliden den 19 augusti 2007 gjordes 113 fynd av 18 rödlistade arter.

Svartliden-Krokliden (Foto: Olli Manninen)

Naturskyddsföreningens artfynd i den del av området som är tillgänglig för avverkning

Starkt hotade (EN)

Urskogsporing (*Antrodia infirma*)
Grantickeporing (*Skeletocutis chrysella*)

Sårbara (VU)

Doftticka (*Haploporus odoratus*)
Stor aspticka (*Phellinus populicola*)
Tretåig hackspett (*Picoides tridactylus*)

Missgynnade (NT)

Lappticka (*Amylocystis lapponica*)
Veckticka (*Antrodia pulvinascens*)
Doftskinn (*Cystostereum murrainii*)
Rosenticka (*Fomitopsis rosea*)
Harticka (*Inonotus leporinus*)
Lunglav (*Lobaria pulmonaria*)
Skrovellav (*Lobaria scrobiculata*)
Nordtagging (*Odontium romellii*)
Stor aspticka (*Phellinus populicola*)
Gränsticka (*Phellinus nigrolimitatus*)
Rynkskinn (*Phlebia centrifuga*)
Gammelgransskål (*Pseudographis pinicola*)
Violmussling (*Trichaptum laricinum*)

Fynd av signalarter eller andra intressanta arter

Ullticka (5st), trådticka, kötticka, barkticka, vedticka, granticka, silkesporing.

Araliden

Västerbottens län
Vilhelmina kommun

Just norr om sjön Stor-Arasjön ligger Araliden, som är en stor grandominerad naturskog i höjdläge på över 570 m ö h. Delar av skogen är helt oförstörd av mänsklig aktivitet, helt utan stubbar från gamla avverkningar. De gamla granarna är draperade i mängder med hänglavar. Det finns också gott om döda stående träd och grova lågor. Intill skogen vid Araliden finns ett myrområde och på sydsidan av sjön ligger det stora naturreservatet Arasjö

Skogen omfattar totalt omkring 800 hektar, varav delar är sannorlikt inte kan räknas som produktiv skog. Markägare är Holmen skog AB.

När Naturskyddsföreningen besökte Araliden den 18 augusti 2007 gjordes 95 fynd av 14 rödlistade arter.

Gammal granolåga vid Araliden.(Foto: Olli Manninen)

Naturskyddsföreningens artfynd

Starkt hotade (EN)

Grantickeporing (*Skeletocutis chrysella*)

Sårbara (VU)

Doftticka (*Haploporus odoratus*)

Tretåig hackspett (*Picoides tridactylus*)

Ostticka (*Skeletocutis odora*)

Missgynnade (NT)

Stjärntagging (*Asterodon ferroginosus*)

Doftskinn (*Cystostereum murrayi*)

Rosenticka (*Fomitopsis rosea*)

Knottrig blåslav (*Hypogymnia bitteri*)

Harticka (*Inonotus leporinus*)

Lunglav (*Lobaria pulmonaria*)

Skrovellav (*Lobaria scrobiculata*)

Gränsticka (*Phellinus nigrolimitatus*)

Rynkskinn (*Phlebia centrifuga*)

Gammelgranskål (*Pseudographis pinicola*)

Signalarter och andra intressanta arter

Oljetagging, kötticka, ullticka, trådticka, blodticka, granticka och vedticka.

Ingridsbrännan

Ingridsbrännan är en produktiv sydsluttning med flera parallella fuktdråg med rörligt markvatten och småbäckar som gränsar direkt till Marsfjällets naturreservat. Namnet till trots domineras området av produktiva granurskogsmiljöer i sen succession. Tydliga brandspår finns endast i de nedre delarna invid Marsån, där det finns en väl sluten granbränna med rikligt inslag av björk. I sluttningen finns backkärr och vid Marsån finns starrbevuxna slättermyrar och en slätterlada.

Området avgränsades i samband med Statsskogsinventeringen och omfattar totalt 297 hektar, varav 245 hektar produktiv skogsmark nedan skogsstyrelsens gräns för fjällnära skog. Statens Fastighetsverk, som äger Ingridsbrännan har naturvårdsklassat 82 hektar av området.

När Naturskyddsföreningen besökte Ingridsbrännan den 20 augusti 2007 gjordes 67 fynd av 13 rödlistade arter.

Ingridsbrännan (Foto: Olli Manninen)

Naturskyddsföreningens artfynd i de delar av området som är tillgängliga för avverkning

Sårbara (VU)

Taigaskinn (*Laurilia sulcata*)
Tretåig hackspett (*Picoides tridactylus*)
Ostticka (*Skeletocutis odora*)
Blackticka (*Junghuania collabens*)

Missgynnade (NT)

Lappticka (*Amylocystis lapponica*)
Doftskinn (*Cystostereum murrayi*)
Rosenticka (*Fomitopsis rosea*)
Harticka (*Inonotus leporinus*)
Skrovellav (*Lobaria scrobiculata*)
Lavskrika (*Perisodes infaustus*)
Gränsticka (*Phellinus nigrolimitatus*)
Rynkskinn (*Phlebia centrifuga*)
Gammelgranskål (*Pseudographis pinicola*)

Fynd av signalarter eller andra intressanta arter

Ullticka, vedticka, granticka, kötticka, björkeldticka, trådticka

Stenberget

Stenberget är ett litet naturskogsområde, endast 54 hektar, med gammal välskiktad tallskog och ett bitvis stort inslag av död ved. Områdets höga naturvärden förhöjs av den cirka 200 meter långa ravin med branta stup och blockfält som löper genom den södra delen av skogen. På ravinens botten finns stora block och fuktig granskog med mossor, bräken och lågörter. Ravinen kantas av urskogsartad skog.

Trots att Stenberget är ett så litet objekt har Sveaskog, som är markägare, valt att göra ett större hänsynsområde endast på halva ytan. De resterande delarna avses åt skogsbruk, vilket innebär att naturvördena i området i sin helhet försämras på sikt.

När Naturskyddsföreningen besökte Stenberget under drygt två timmar den 16 augusti 2007 gjordes 29 fynd av 6 rödlistade arter.

Stenberget (Foto: Olli Manninen)

Naturskyddsföreningens artfynd i den del av objektet som är tillgänglig för avverkning

Sårbara (VU)

Fläckporing (*Antrodia albobrunnea*)
Gräddporing (*Skeletocutis lenis*)

Missgynnade (NT)

Vaddporing (*Anomoporia kamtschatica*)
Gulporing (*Junghuhnia luteoalba*)
Nordtagging (*Odonticum romellii*)
Gränsticka (*Phellinus nigrolimitatus*)

Fynd av signalarter eller andra intressanta arter

Silkesporing, vedticka, vitmossav och vitplätt.

Slutsatser

Detta arbete är en del av det krafttag som behövs för att skydda skogens biologiska mångfald. De observationer som Naturskyddsföreningen gjort under sommarens besök i 120 oskyddade skogar, varav 30 har presenterats i denna rapport, har med besvärande tydlighet bekräftat det faktum att den svenska bevarandestrategin är otillräcklig. Kombinationen av svag lagstiftning och bristfälliga resurser räcker inte för att nå det miljö kvalitetsmål om Levande skogar som riksdagen har lagt fast. De utredningar som genomförts nyligen av såväl Skogsstyrelsen som Statskontoret pekar på vikten av ökade anslag. När regeringen i det läget gör just det motsatta, föreslår kraftigt sänkta anslag, spelar den ett farligt vågspel med skogens biologiska mångfald. Därmed minskar inte bara möjligheten att nå riksdagens mål, också bindande åtaganden inom EU och FN-samarbetet undergrävs.

Den insats som mer än 30 ideellt arbetande naturvårdare ägnat många semesterveckor åt, dokumenterar skogar med höga bevarandevärden i Norr- och Västerbotten. Insatsen är ett viktigt bidrag till det långt större krafttag som akut behövs för att rädda de återstående skyddsvärda skogarna. Naturskyddsföreningen menar att både regeringen och skogsbolagen måste tänka om i naturvårdsfrågan. Mot bakgrund av rapporten drar Naturskyddsföreningen följande slutsatser:

1. Naturskyddsföreningen förväntar sig att markägarna till de objekt med konstaterat höga bevarandevärden som nu presenterats avstår från att avverka dem. En långsiktig bevarandelösning måste komma till stånd. Länsstyrelserna i de båda länen bör omgående bilda interimistiska reservat i de identifierade områdena.

2. Riksdagen måste anslå tillräckliga resurser för inrättande av formellt skydd i nivå med riksdagens miljömål Levande skogar; bl.a. Naturskydds-föreningen och Miljömålsrådet har identifierat storleksordningen på behovet av en sådan höjning. För att naturvårdsmyndigheterna skall kunna arbeta snabbt och effektivt med att identifiera och säkra värdefulla

men oskyddade områden krävs även ökade personella resurser. på länsstyrelserna, vilket Statskontoret nyligen pekar på.

3. De observationer som gjorts under sommaren gör att Naturskyddsföreningen ställer sig kritisk till en bevarandestrategi som i högre grad än idag skulle bygga på frivillighet. Exempelvis har områden som, enligt både bolagens egna policier och skogs-certifieringen FSC:s regler, skulle behövt skyddas på frivillig väg avverkats helt nyligen. Detta, i kombination med att lagstadgade krav inte efterlevs vid en stor del av föryngringsavverkningen i Sverige, klargör behovet av skärpa regler.

Naturskyddsföreningen har tidigare lagt fram nio punkter för en skärpt skogspolitik och avråder bestämt från varje försök att försämra skogsvårds-lagstiftningen i linje med den undermåliga Skogsutredningen (SOU 2006:81), så att virkes-produktion ytterligare gynnas på bekostnad av höga naturvärden.

I rapporten har Naturskyddsföreningen visat på en lång rad enskilda fall där skogens biologiska mångfald är allvarligt hotad. Den ideella naturvården kommer att uppmärksamma fler områden och kommer fortsätta att presentera och argumentera för olika lösningar i frågan. Men problemen kan inte lösas förrän den dag då både stat och näringsliv tar sin del av ansvaret. När nu regeringen sänker ambitionerna i praktiken och därmed på ett sätt kapitulerar i frågan om skogens mångfald, och bolagen samtidigt brister i sitt hänsynstagande är naturvården illa ute. Utan en omprövning från dessa aktörers sida förblir riksdagens, EU:s och FN:s målsättningar onåbara, och de skogliga ekosystem som lämnas till barn och barnbarn riskerar att bli sargade bortom varje möjlighet till reparation.